

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jiřího Lifky a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobkyně: **K. N.**, bytem S. K. N., P., zastoupena Mgr. Viktorem Klímou, advokátem, sídlem Melantrichova 477/20 11000 Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, sídlem Mariánské náměstí 2, 11001 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2016, sp. zn. S-MHMP 1551466/2014/STR, č. j. 245420/2016

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2016, sp. zn. S-MHMP 1551466/2014/STR, č. j. 245420/2016 **se zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2016, sp. zn. S-MHMP 1551466/2014/STR, č. j. 245420/2016, jímž zamítl její odvolání a potvrdil usnesení Úřadu městské části Praha 8, odboru výstavby (dále též „stavební úřad“) ze dne 25. 9. 2014, sp. zn. MCP8 072923/OV.Pet, č. j. MCP8 123452/2014 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto tak, že žalobkyně není účastníkem územního řízení o umístění stavby bytového domu nazvané „Bytový dům Na Úbočí“ na pozemcích parc. č. 669/1, 669/6, 669/7, 669/8, 669/9, 669/10, 669/23, 680 a 3769/1 v katastrálním území Libeň, obec Praha (dále též „plánovaná stavba“), vedeného pod sp. zn. MCP8 072923/2014/OV.Pet.

Žalobkyně na prvním místě namítala nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného z důvodu neurčitosti a nesrozumitelnosti. Plánovaná stavba totiž dle jejího názoru není bytovým domem, nýbrž souborem hned tří bytových domů umístěných především na pozemku parc. č. 669/23 k. ú. Libeň. Ten však nebyl v napadeném rozhodnutí, ani v rozhodnutí prvostupňovém vůbec zmíněn, a to přesto, že právě stavba na něm se žalobkyně přímo dotýká a zjevně zasahuje do jejích vlastnických práv.

V následujícím žalobním bodu žalobkyně uvedla, že s ohledem na zjevnou naddimenzovanost plánované stavby nemůže být pochyb, že její vliv na okolí, v němž se nachází především prvorepublikové vily s max. 3 byty, bude intenzivní, přičemž tento fakt nebyl správními orgány dostatečně zohledněn při stanovení okruhu účastníků. Značnou část žalobního bodu pak žalobkyně věnovala polemice s rozhodnutím žalovaného č. j. 1816952/2015, sp. zn. S-MHMP 743295/2015/STR ze dne 14. 3. 2016, kterým změnil územní rozhodnutí stavebního úřadu sp. zn. MCP8 072923/2014/OV.Pet, č. j. MCP8 126038/2014 ze dne 24. 11. 2014. Městský soud v Praze však již na tomto místě předepisuje, že zákonnost rozhodnutí v územním řízení není předmětem přezkumu v rámci tohoto soudního řízení.

Žalobkyně dále uvedla, že balkon její přízemní bytové jednotky, ze kterého má výhled na celou Prahu, je vzdálen cca 30 metrů od teras plánované stavby umístěných na pozemku parc. č. 669/23 k. ú. Libeň, a nachází se v jejich nadmořské výšce. Uskutečněním plánované stavby by pak žalobkyně přišla o značnou část svého výhledu z balkonu, který je nadto hlavním zdrojem světla bytové jednotky, a dále by byla narušena její pohoda bydlení (namísto zeleně bude sledovat pohyb a hluk osob na terasách) i její dlouhodobě zavedená úroveň soukromí. V této souvislosti žalobkyně namítla, že žalovaný zvolil ohledně stanovení okruhu účastníků územního řízení nepřipustně restriktivní výklad ustanovení § 85 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též „stavební zákon“), a dále že nezákonně přesunul důkazní břemeno ohledně přímého dotčení vlastnického nebo jiného věcného práva na žalobkyni.

Následující žalobní bod byl věnován argumentaci, dle které byl stavební úřad povinen v předmětném územním řízení nařídít ústní jednání a spojit jej s ohledáním na místě. Jak nicméně bylo uvedeno výše, zákonnost rozhodnutí v územním řízení není předmětem přezkumu tohoto soudního řízení.

V dalším žalobním bodu žalobkyně namítla, že před vydáním prvostupňového rozhodnutí nebyla v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“) poučena o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Žalobkyně dále namítla existenci obtížně vysvětlitelných průtahů na straně žalovaného. Uvedla, že již dne 13. 7. 2015 podala po uplynutí 7 měsíců od vydání územního rozhodnutí žádost o opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu v řízení o jejím odvolání proti územnímu rozhodnutí. Ta sice směřuje proti nečinnosti správních orgánů v územním řízení, to však v sobě implicitně (jako předběžnou otázku) zahrnuje též řízení o účastenství v tomto řízení.

V závěrečné části žaloby poukázala žalobkyně na sérii tvrzených pochybení žalovaného, resp. stavebního úřadu, v nichž spatřovala nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí.

Žalobkyně považuje za nedostatečně vypořádanou prakticky každou svou námitku uplatněnou v odvolání. Žalovaný se měl řádnému přezkumu jejího odvolání vyhnout tím, že

z něj vyvozoval nepravdivé závěry, konkrétně že žalobkyně neuvedla, v čem spatřuje přímé dotčení svého práva, resp. konkrétní jevy vyvolané umístěním stavby, ani důkazy o tom, že namítané jevy způsobují změnu ve výkonu jejího vlastnického práva tak, že dosahují míry nepřiměřené místním poměrům a zároveň podstatně omezují obvyklé užívání jejího podílu bytového spoluvlastnictví.

Žalovaný a stavební úřad postupovali dle žalobkyně v rozporu s povinností postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť ohledně jejího účastenství neprovedli jakýkoli relevantní důkaz, zejména nerealizovali ústní jednání s místním ohledáním. Žalovaný dle žalobkyně dále postupoval v rozporu s § 50 správního řádu, který mu ukládá zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu a opatřit si podklady pro vydání rozhodnutí.

Za projev libovůle a nepřezkoumatelného postupu označila žalobkyně též způsob, jakým se žalovaný vypořádal s její odvolací námitkou, že stavební úřad přiznal postavení účastníků řízení vlastníkům pozemků vzdálenějších, než žalobkyně.

Sám stavební úřad v prvostupňovém rozhodnutí připustil, že žalobkyně by se nejvíce mohla dotýkat „sekce A“ plánované stavby. Zjevně tedy existoval předpoklad existence jejích práv, kterých by se plánovaná stavba mohla dotknout, a žalobkyni tak mělo být v souladu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 600/99 ze dne 30. 10. 2001 přiznáno postavení účastníka řízení.

Za nedostatečně vypořádanou považuje žalobkyně též námitku narušení výhledu, jakož i námitku, v níž poukazovala na naddimenzovanost plánované stavby co do počtu bytů okolních bytových domů, k níž žalovaný pouze poznamenal, že nezakládá důvody pro postavení účastníka řízení. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného spatřuje žalobkyně také v nedostatečném vypořádání odvolací námitky navýšení dopravy v okolí plánované stavby – žalovaný ani stavební úřad nikdy najisto nepostavili ani neodůvodnili, že předmětná lokalita nebude ať již realizací plánované stavby, nebo jejím následným užíváním, nadměrně zatížena. Žalobkyně připouští, že automobily nepředstavují stacionární zdroj znečištění ovzduší podléhající posouzení dle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o ochraně ovzduší“), avšak nepochybně se jedná o mobilní zdroj znečištění dle tohoto zákona, způsobilý taktéž negativně ovlivnit imisně středně zatíženou lokalitu.

Za absurdní považuje žalobkyně způsob, jakým se žalovaný, potažmo stavební úřad, vypořádali s její námitkou, že realizací plánované stavby dojde k podstatnému snížení soukromí obyvatel okolních budov. Námitku totiž podle nich žalobkyně neuplatnila ve vztahu k vlastní osobě. Žalobkyně je naproti tomu přesvědčena, že ze slovního spojení „soukromí obyvatel okolních budov“ je ve spojení s jejím postupem v projednávané věci zřejmé, že námitku primárně uplatňuje právě ve vztahu k vlastní osobě. Uvedenou odvolací námitku žalobkyně dále rozvedla ve svém podání ze dne 13. 11. 2014, ani se zde uvedenou argumentací se však žalovaný řádně nevypořádal. Žalobkyně podle něj ani zde neuvedla konkrétní způsob, jak bude obtěžována pohledy, resp. jakým způsobem mohou vzniknout pohledy z teras plánované stavby k oknům její jednotky, a zda je vůbec možné, aby člověk na takovou vzdálenost a takové převýšení získal natolik rozpoznatelný obraz, aby bylo možné hovořit o obtěžování pohledem v míře nepřiměřené místním poměrům. Žalovaný tak dle názoru žalobkyně vlastně přenesl důkazní břemeno na ni.

Závěrem žaloby žalobkyně navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvostupňové, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil žalovanému uhradit náhradu nákladů řízení.

Podáním ze dne 30. 8. 2016 se k žalobě vyjádřil žalovaný.

Úvodem uvedl, že plánovaná stavba je v rozporu s tvrzením žalobkyně stavbou pouze jednoho bytového domu, což vyplývá z hmoty podzemní části navrženého bytového domu, který je řešen jako jeden celek. Nadzemní části objektu sice vytváří tři objemově zmenšené konstrukční prvky, které se laikovi mohou zdát jako samostatné byty, avšak není tomu tak, protože zdánlivě nezastavený pozemek mezi těmito prvky není rostlým terénem, nýbrž stropní konstrukcí podzemních pater bytového domu.

Žalovaný připustil, že v bezprostřední blízkosti plánované stavby se nacházejí prvorepublikové činžovní vily, nicméně při posuzování souladu záměru s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území je třeba komplexně hodnotit ucelené území. Jak žalovaný uvedl již ve svém rozhodnutí, v dané lokalitě se prvorepublikové bytové domy mísí v s předrevolučními panelovými domy i s moderními bytovými domy.

Pokud jde o námitku dlouhodobě zavedené úrovně soukromí, žalovaný uvedl, že rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 97/2013-40 ze dne 30. 7. 2013, na který se žalobkyně odvolává, se týká vlivu terasy umístěné v řadové zástavbě rodinných domů. Bytové domy však mají s ohledem na větší počet bytů a soustředěnost jejich obyvatel odlišné požadavky, než jak je tomu u rodinného domu. Žalobkyně se tak dle jeho názoru odkazem na uvedený rozsudek domáhá formy komorního bydlení, kterou je nutno zabezpečit v rodinném domě, nikoli však už v bytech bytových domů. Žalovaný dále dospěl v napadeném rozhodnutí k závěru, že na vzdálenost, v níž se terasy plánované stavby budou od jednotky žalobkyně nacházet, nemohou vzniknout pohledy takové intenzity, aby žalobkyni zasáhly nad míru přiměřenou stávajícím poměrům. Obdobně lze pak posoudit žalobkyni namítané imise pohybem a hlukem osob na terasách plánované stavby.

Citací právní věty rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 67/2008-111 ze dne 19. 6. 2009 poukazovala žalobkyně na skutečnost, že pro stanovení okruhu účastníků řízení nemůže být jediným kritériem odstupová hranice vyjádřená v metrech. Žalovaný se s obdobnou námitkou však již vypořádal v napadeném rozhodnutí, přičemž nezjistil na straně stavebního úřadu pochybení, které by vedlo ke zrušení prvostupňového rozhodnutí.

Další citací rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 3/2016-54 ze dne 25. 5. 2016 žalobkyně poukazovala na požadavek extenzivního výkladu § 85 stavebního zákona. Žalovaný k tomu uvádí, že v žalobou napadeném rozhodnutí zkoumal existenci obou předpokladů pro naplnění definice účastníka řízení a dospěl k závěru, že stavební úřad při vymezení účastníků územního řízení vycházel z konkrétního umístění stavby, zejména z jejího objemu a konfigurace terénu s existující zástavbou. Též žalovaný posoudil tvrzení žalobkyně ve vztahu k plánované stavbě, a dospěl ke shodnému závěru, jako stavební úřad, tedy že žalobkyně nenaplnila definici účastníka územního řízení.

Pokud jde o námitku neprovedení ústního jednání a ohledání na místě samém, žalovaný nejprve uvádí, že žalobkyně neměla postavení účastníka řízení, pročez považuje za neúčelné se k ní obsáhle vyjadřovat. Žalovaný nezastává názor žalobkyně, že s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 8/2009-39 ze dne 19. 5. 2008 muselo být provedeno ohledání na místě samém, neboť k tomu dle jeho názoru nebyly splněny zákonné

podmínky. Stavební úřad poměry v území velmi dobře zná, čehož je důkazem řada již rozmístěných a povolených obdobných staveb v daném území, a skutečnost, že žádost poskytovala dostatečný podklad pro posouzení záměru, o čemž svědčí i to, že stavební úřad nevyzýval žadatele k doplnění podání.

Žalovaný je přesvědčen, že žalobkyně nemusela být poučena o možnosti vyjádřit se k podkladům ohledně jejího účastenství, neboť o něm bylo rozhodnuto formou usnesení. To má sice z formálního hlediska shodné náležitosti, jako rozhodnutí, avšak liší se od něj zejména z hlediska procedurálního, a to zejména tím, že odvolání proti usnesení nemá odkladný účinek. Ustanovení § 76 odst. 2 správního řádu navíc umožňuje, aby takové usnesení bylo vydáno bez předchozího řízení. Tak tomu bylo i v případě žalobkyně. Spis neobsahuje žádné doklady a podklady, se kterými by byl stavební úřad povinen seznámit žalobkyni a umožnit jí se k nim vyjádřit.

K námitce obtížně vysvětlitelných průtahů v rozhodování o žádosti žalobkyně o uplatnění opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu v řízení o jejím odvolání proti územnímu rozhodnutí žalovaný uvedl, že oprávnění úřední osoba byla dlouhodobě nemocna, a při kontrole nevyřízených spisů z roku 2015 došlo ke zjištění, že spis S-MHMP 1551466 z roku 2014 věcně souvisí s odvolacím spisem S-MHMP 743295 z roku 2015. Tím pak došlo ke značným průtahům při vyřizování agendy ve věci postavení účastníka řízení žalobkyně.

V souvislosti s námitkami nedostatečného vypořádání odvolacích námitek žalovaný uplatnil v podstatě již výše shrnuté argumenty, tedy že stavební úřad komplexně posoudil situaci v území, zohlednil umístění stávajících staveb zejména s ohledem na konfiguraci terénu a značného převýšení daného území, a vliv možných imisí. Naplnění podmínek pro přiznání postavení účastníka řízení žalobkyni nebyl shledán ani žalovaným v odvolacím řízení. Též s rozšiřující argumentací k existenci imise pohledem z teras plánované stavby se žalovaný dle svého názoru dostatečně vypořádal.

S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Na vyjádření žalovaného reagovala žalobkyně replikou ze dne 24. 10. 2016. V ní soud především informovala o zahájení stavebního řízení sp. zn. MCP8 089016/2016/OV.Ši, jehož předmětem je „*Novostavba bytového domu při ul. Na Úbočí, Praha 8*“, tj. stavba, která byla předmětem územního řízení, v němž nebylo žalobkyni napadeným rozhodnutím přiznáno postavení účastníka; zahájení řízení o povolení „*odstranění stávajícího přízemního objektu č. p. 1167 při ul. Na Úbočí 16, Praha 8*“, které je vedeno pod stejnou sp.zn. MCP8 089016/2016/OV.Ši (je součástí výše uvedeného stavebního řízení); a nakonec zahájení stavebního řízení, jehož předmětem je žádost o vydání stavebního povolení na stavbu „*Na Úbočí, bytový dům – komunikace Praha 8, Libeň, Na Úbočí, Nad Rokoskou*“ – zjednodušeně řečeno se jedná o vjezd do garáží předmětné „*Novostavby bytového domu při ul. Na Úbočí, Praha 8*“ v místě, kde se nachází „*přízemní objekt č. p. 1167 při ul. Na Úbočí 16, Praha 8*“, který je objektem výše uvedeného řízení o povolení odstranění stavby. Toto stavební řízení je vedeno pod sp. zn. MCP8 122567/2016/OV.Bau, č. j. MCP8 130347/2016 a dne 25. 10. 2016 v něm proběhlo ústní jednání na místě samém. Toto řízení bude dle vyjádření žalobkyně pro zásadní nedostatky stavební dokumentace přerušeno a bude v něm nařízeno nové ústní jednání.

Z uvedených nově zahájených řízení dovozovala žalobkyně řadu závěrů, z nichž ne všechny však byly vyjádřeny srozumitelně, resp. měly relevanci pro předmět tohoto soudního

řízení. Podstata relevantních závěrů nicméně spočívala ve skutečnosti, že žalobkyni bylo přiznáno postavení účastníka v prvních dvou výše zmíněných řízeních vedených pod sp. zn. MCP8 089016/2016/OV.Ši, tedy v řízeních navazujících na územní řízení, v níž jí naopak postavení účastníka přiznáno nebylo. Takový vývoj považovala žalobkyně za absurdní, neboť právě územní řízení bylo dle jejího názoru samotným základem celé věci. Kromě toho byla v oznámeních o zahájení stavebního řízení v souladu se zákonem poučena, že dle § 114 odst. 2 stavebního zákona se k námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře anebo územního opatření o asanaci území, se nepřihlíží. Žalobkyni bylo nadto přiznáno postavení účastníka též ve třetím uvedeném řízení, tedy ve stavebním řízení sp. zn. MCP8 122567/2016/OV.Bau, č. j. MCP8 130347/2016, jehož předmětem je vjezd do garáží plánované stavby, který se přitom v rámci plánované stavby nachází na nejvzdálenějším místě od bytové jednotky žalobkyně.

Dle žalobkyně je tak zřejmé, že stavební úřady doznaly sebereflexe a s odstupem času implicitně uznávají, že z prosté logiky věci a argumentu a minore ad maius měla být žalobkyně účastníkem též územního rozhodnutí.

Žalobkyně dále v replice reagovala na vyjádření žalovaného. Z hlediska předmětu řízení (tedy otázky jejího účastenství v územním řízení) se nicméně spokojila s odkazem na části své žaloby, příp. na jejich stručnou rekapitulaci.

Ze správního spisu vyplynuly následující pro soud podstatné skutečnosti:

Dne 21. 5. 2014 byla ke stavebnímu úřadu podána žádost o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby „Bytový dům Na Úbočí“ Praha 8 – Libeň, při komunikacích Nad Rokoskou a Na Úbočí“ na pozemcích parc. č. 669/1, 669/6, 669/7, 669/8, 669/9, 669/10, 3769/1 v katastrálním území Libeň.

Stavební úřad oznámil zahájení územního řízení známým účastníkům řízení a dotčeným orgánům opatřením č. j. MCP8 009044/2014 ze dne 14. 8. 2014. Současně dle § 87 odst. 1 stavebního zákona upustil od ústního jednání, poněvadž mu byly dobře známy poměry v území a žádost poskytovala dostatečný podklad pro posouzení záměru, a stanovil, že ve lhůtě do 15 dnů od doručení tohoto oznámení mohou účastníci řízení uplatnit své námitky a dotčené orgány svá závazná stanoviska.

Dne 19. 8. 2014 podala žalobkyně do datové schránky stavebního úřadu podání nadepsané „Sdělení o účastenství dle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu“. V něm žalobkyně uvedla, že plánovaná stavba má být dle příslušné projektové dokumentace velmi rozsáhlou stavbou, která může významným způsobem nepříznivě ovlivnit dosavadní kvalitu prostředí v dané lokalitě, a dodala, že ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 19/99 se považuje za účastníka řízení dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Žalobkyně argumentovala, že plánovaná stavba povede ke zvýšení hluku a smogu a zejména k podstatnému zvýšení provozu na pozemních komunikacích v dané oblasti, které lze dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 17/2013-25 ze dne 31. 7. 2013 považovat za přímé dotčení vlastníků okolních pozemků a staveb. Dále uváděla, že součástí plánované stavby jsou též vysoké terasy, jejichž výstavbou by došlo ke snížení soukromí obyvatel okolních budov. Vzhledem k výšce plánované stavby namítala též ztrátu oslunění a ztrátu oblohové složky některých obyvatel okolních budov. Nakonec uvedla, že pozemek, na němž má být plánovaná stavba převážně realizována, plní v dané oblasti důležitou úlohu zeleně.

Dne 25. 9. 2014 vydal stavební úřad prvostupňové rozhodnutí, jímž rozhodl, že žalobkyně není účastníkem územního řízení o umístění plánované stavby. Připustil sice, že by se žalobkyně nejvíce mohla dotýkat „sekce A“ plánované stavby, zároveň však uvedl, že ačkoli žalobkyně obecně vyjmenovala různé vlivy, které se mohou přímo dotknout vlastnického nebo jiného věcného práva sousedů (stínění, hluk, prach, zápach, kouř, vibrace, světlo, narušení výhledu apod.), nekonkretizovala, jak bude těmito vlivy přímo dotčen právě bytový dům č. p. ..., jehož přízemní jednotku obývá. Přesto se však stavební úřad v prvostupňovém rozhodnutí některými vlivy potenciálně se dotýkajícími žalobkyně zabýval.

V souvislosti s narušením výhledu stavební úřad uvedl, že se jedná do jisté míry o pocitovou záležitost, resp. subjektivní názor každého jednotlivce. V případě žalobkyně připustil, že připadá v úvahu výhled na již zmíněnou „sekcí A“ plánované stavby, umístěnou jihozápadně od objektu č. p. ..., ovšem pouze z části západní fasády tohoto objektu. Předmětné pozemky se navíc svažují k jihu, a plánovaná stavba tedy nebude ve stejné úrovni ani v přímém sousedství. Vzhledem k tomu, že budou splněny odstupové vzdálenosti, a že stanoviska a vyjádření dotčených orgánů byla kladná, nemůže plánovaná stavba dle názoru stavebního úřadu narušit výhled ze stávajících staveb.

Stavební úřad dále uvedl, že vybudováním podzemních garáží nedojde k navýšení dopravy v klidu v okolí novostavby. Pokud jde o zvýšení provozu na pozemních komunikacích, jedná se o obecný jev se stále zvyšujícím se stupněm motorizace, avšak dochází ve značné míře k obnově vozového parku splňující emisní a hlukové limity EU, tedy nelze zcela jednoznačně prokázat zvýšení hluku a smogu provozem na pozemních komunikacích v souvislosti s plánovanou stavbou.

Závěrem usnesení stavební úřad poznamenal, že vzhledem k uvedenému, jakož i k tomu, že předmětný pozemek a objekt č. p. ... je od prostoru vymezeného pro plánovanou stavbu vzdušnou čarou oddělen více než 30 metry a se stavbou přímo nesousedí, ani není na protilehlé straně komunikace, nýbrž za dalšími objekty, nemůže být žalobkyně ve svých vlastnických nebo jiných věcných právech plánovanou stavbou přímo dotčena.

Dne 15. 10. 2014 podala žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání. V něm na prvním místě namítla, že stavební úřad jí nepřiznal postavení účastníka v územním řízení především proto, že je objekt č. p. ... od prostoru vymezeného pro plánovanou stavbu vzdušnou čarou oddělen více než 30 metry a se stavbou přímo nesousedí, ani není na protilehlé straně komunikace. Takový postup je však v rozporu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 19/99, jakož i s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Žalobkyně také namítla, že stavební úřad neprovedl místní šetření a postavení účastníka řízení naprosto mechanicky přiznal téměř výhradně pouze vlastníkům pozemků se společnou hranicí. Kromě toho stavební úřad dle další odvolací námítky ani zmíněné hledisko vzdálenosti od plánované stavby neuplatnil správně, neboť za účastníky územního řízení považoval vlastníky pozemků vzdálenějších, než je pozemek žalobkyně, nikoli však žalobkyni.

Žalobkyně nesouhlasila s názorem stavebního úřadu, že konkrétně neuvedla, jak bude objekt v jejím vlastnictví vlivy jako stínění, hluk, prach, zápach, kouř, vibrace, světlo, narušení výhledu apod. přímo dotčen. Žalobkyně byla přesvědčena, že přímé dotčení svých práv naopak specifikovala dostatečně, a to zejména pokud šlo o zvýšení hluku, smogu a provozu na pozemních komunikacích. Rovněž poukázala na snížení soukromí kvůli plánovaným vysokým terasám plánované stavby.

Žalobkyně považovala za nepřipadnou argumentaci stavebního úřadu, který se v prvostupňovém rozhodnutí opíral o souhlasná stanoviska dotčených orgánů. I když totiž tato stanoviska konstatovala dodržení předepsaných limitů, bylo povinností stavebního úřadu důkladně se zabývat tvrzeními žalobkyně z hlediska pohody bydlení i z hlediska narušení výhledu. Otázka účastenství není pouze otázkou závazných stanovisek dotčených orgánů, nýbrž věcí autonomního posouzení stavebním úřadem po zhodnocení všech relevantních okolností, k němuž v daném případě nedošlo.

V další odvolací námitce žalobkyně prokazovala, že ačkoli se ve větších stávajících bytových domech nachází vždy nanejvýš 17 bytových jednotek, plánovaná stavba by jich měla mít celkem 39. Uzavřela, že se tedy jedná o stavbu více než dvojnásobně rozlehlou, nežli stavby okolní, umístěnou na pozemku, který by odpovídal stavbě s počtem bytových jednotek o polovinu menším, a tedy o stavbu naddimenzovanou.

Žalobkyně také považovala za vnitřně rozporné konstatování stavebního úřadu, že vybudováním podzemních garáží nedojde k navýšení dopravy v klidu v okolí plánované stavby, a zároveň že zvýšený provoz na pozemních komunikacích je obecným jevem a zvýšení hluku a smogu provozem v souvislosti s plánovanou stavbou nelze prokázat. Stavební úřad navíc své tvrzení o nezvýšení hluku a smogu v souvislosti s plánovanou stavbou založil na pouhých domněnkách.

Prvostupňové rozhodnutí označila žalobkyně v odvolání také za nepřezkoumatelné z důvodu nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů. Stavební úřad totiž uvedl, že žalobkyně nspecifikovala přímé dotčení svého vlastnického nebo jiného věcného práva, zároveň se však o něco dále konkrétními námitkami a argumenty žalobkyně zabýval. Nevypořádal nicméně všechny námitky, konkrétně námitku likvidace zeleně, zhoršení životního prostředí a snížení soukromí v důsledku teras plánované stavby. Pouhý odkaz na souhlasné stanovisko není možné považovat za dostatečné vypořádání námitky.

Závěrem odvolání žalobkyně poukázala na konstatování stavebního úřadu, že by se jí nejvíce mohla dotýkat „sekce A“ plánované stavby, jímž tedy de facto připustil možnost přímého dotčení práv žalobkyně. Tato možnost přitom k přiznání účastenství v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu postačí.

Podáním ze dne 13. 11. 2014 žalobkyně odvolání doplnila o dotčení svých práv prostřednictvím imise ve formě pohledů obyvatel plánované stavby z teras. Těmito imisemi mělo být výrazně zasáhnuto do jejího práva na soukromí.

O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 21. 3. 2016 tak, že jej zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Uvedl, že z prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že vzdálenost a sousedství s pozemky, na nichž má plánovaná stavba stát, nebyly jedinými kritérii pro rozhodnutí o účastenství žalobkyně – opačný závěr sám o sobě neplyne ani ze skutečnosti, že postavení účastníka bylo přiznáno především vlastníkům přiléhajících pozemků. Žalobkyně však ve svém podání z 19. 8. 2014 neuvedla konkrétně, v čem spatřuje přímé dotčení vlastnického práva, resp. konkrétní jevy vyvolané umístěním plánované stavby, ani důkazy o tom, že namítané jevy způsobují změnu ve výkonu jejího vlastnického práva tak, že dosahují míry nepřiměřené místním poměrům a zároveň podstatně omezují obvyklé užívání jejího podílu bytového spoluvlastnictví.

Žalobkyně uplatnila námitku narušení výhledu, avšak nikterak neobhájila ani nepopsala stávající výhled, který má k dispozici, ani neuvedla, jakým konkrétně způsobem

plánovaná stavba zásadně její výhled omezí, tedy v jakém rozsahu, z kterých oken, ve vztahu ke světovým stranám, ve kterém podlaží atd. Tento nedostatek žalobkyně nezhojila ani v žádné z odvolacích námitek, jakkoli v odvolání narušení výhledu opět obecně uváděla. Stavební úřad přesto v prvostupňovém rozhodnutí vyjmenoval důvody, pro které nelze očekávat zásadní změnu výhledu. Tyto důvody sice souvisely se vzdáleností, nebyla však jediným kritériem. S ohledem na uvedené byla lichá též odvolací námitka, že bylo kritérium vzdálenosti uplatněno nesprávně a nesystematicky, bylo-li postavení účastníka řízení přiznáno vlastníkům pozemků ve stejné nebo větší vzdálenosti od plánované stavby, než pozemek žalobkyně.

Žalobkyně je přesvědčena, že dostatečně konkrétně uvedla i další hrozby přímého dotčení svého vlastnického práva, zejména pokud jde o zvýšení hluku, smogu a provozu na pozemních komunikacích. Žalovaný k tomu uvedl, že dopravní uspořádání jednotlivých komunikací v posuzovaném území nečiní komunikaci v ulici S. K. Neumanna, kde se nachází bytový dům žalobkyně, jediným dopravním řešením pro příjezd a výjezd z plánované stavby. Pokud by tomu tak bylo, byl to důvod pro přiznání postavení účastníka řízení žalobkyni – takto však dopravní řešení daného území nabízí řadu kombinací, jak dopravně dosáhnout plánované stavby, aniž by musel být použit právě průjezd okolo pozemku žalobkyně.

K odvolací námitce nepřípadnosti argumentace souhlasnými stanovisky dotčených orgánů žalovaný uvedl, že jejich zmínění nečiní prvostupňové rozhodnutí nezákonným. Jestliže z dokumentace pro vydání územního rozhodnutí vyplývalo, že plánovaná stavba je v souladu s předpisy stavebního práva a s předpisy veřejného práva, jevil se jako logický závěr, že navržený záměr nezpůsobí vznik takových imisí, které by překročily míru přiměřenou poměrům a podstatně omezily obvyklé užívání nemovitostí. Rozhodnutí kromě nich obsahuje též samostatné odůvodnění stavebního úřadu, které i přes jeho stručnost shledal žalovaný srozumitelným a přezkoumatelným.

K odvolací námitce týkající se počtu bytových jednotek, resp. souladu s urbanistickým a architektonickým charakterem prostředí, žalovaný uvedl, že nezakládá důvod pro postavení účastníka územního řízení.

Žalovaný nespatořoval žádný vnitřní rozpor v konstatováních stavebního úřadu ohledně dopravy v klidu a provozu na pozemních komunikacích. Vyložil, že dopravou v klidu se rozumí parkovací a odstavná stání, která jsou navržena v souladu s čl. 10 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecně technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. Protože parkovací místa plánované stavby budou řešena v rámci pozemku, na němž bude stát, není důvod pro zatížení komunikací v okolí z dopravy v klidu. Pokud jde o námitku zvýšeného hluku a smogu z provozu na pozemních komunikacích, žalovaný zopakoval, že žalobkyně neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, v čem a jakým způsobem se tyto imise mohou dotknout jejího vlastnického práva, a nepředložila ani důkazy o tom, že tyto imise překročí míru přiměřenou místním poměrům, resp. v čem bude spočívat podstatné omezení běžného užívání její nemovitosti. Navzdory tomu žalovaný zrekapituloval kvalitu ovzduší v lokalitě dle map pětiletých klouzavých průměrů imisních koncentrací vyhodnocovaných Českým hydrometeorologickým ústavem a uvedl, že k překračování imisního limitu dochází pouze u znečišťující látky benzo(a)pyrenu, k níž se při posuzování vlivu na kvalitu ovzduší dle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, pouze přihlíží, neboť není právní normou regulován. Automobily nadto nejsou stacionárním zdrojem znečištění podléhajícím posouzení dle uvedeného zákona. Žalovaný dále připomněl, že k plánované stavbě vydala kladné závazné stanovisko Hygienická stanice hlavního města Prahy (č. j. HSHMP 12161/2014, sp. zn. S-HSHMP 12161/2014/3401 ze dne

5. 5: 2014), k čemuž by nemohlo dojít, pokud by hrozilo porušení limitů hodnot hluku z dopravy.

Rozpornost prvostupňového rozhodnutí neshledal žalovaný ani v tom, že se stavební úřad zabýval některými potenciálními imisemi, ačkoli uvedl, že žalobkyně možné dotčení svého vlastnického práva dostatečně nespecifikovala. Stavební úřad dle žalovaného zkrátka reagoval na ty imise, které hodnotil u ostatních účastníků.

Námítky likvidace zeleně a tím zhoršení životního prostředí nebylo možné považovat za imise z hlediska přímého dotčení vlastnických práv žalobkyně. Stavební úřad k těmto námitkám přesto uvedl relevantní skutečnosti vyplývající z žádosti o vydání rozhodnutí o umístění stavby, konkrétně existenci dendrologického průzkumu, návrh náhradní výsadby vzrostlé zeleně a stanovisko dotčeného orgánu ke kácení dřevin.

Ačkoli stavební úřad skutečně nevyloučil možný výhled z části západní fasády nemovitosti žalobkyně na část plánované stavby, z jeho obecné úvahy nelze automaticky dovodit, že byla splněna kritéria pro přímé dotčení vlastnického práva žalobkyně. Podstatné bylo, že žalobkyně uvedený výčet imisí bez důkazů o existenci imisí působících v míře nepřiměřené místním poměrům, které by podstatně omezovaly užívání jejího bytu, byl nedostačující pro přiznání postavení účastníka řízení.

Stejným způsobem se žalovaný vypořádal i s námitkou narušení soukromí a imisí pohledy z teras plánované stavby, uplatněnou (resp. rozšířenou) v doplnění odvolání. Žalobkyně podle něj neuvedla konkrétní způsob, jak bude obtěžována pohledy, resp. jakým způsobem mohou pohledy z teras k jejím oknům vzniknout a zda je možné, aby člověk pohledem na takovou vzdálenost a takové převýšení získal natolik rozpoznatelný obraz, aby bylo možné hovořit o obtěžování pohledem v míře nepřiměřené místním poměrům.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními úřady z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě, a při přezkumu vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)].

Dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona jsou účastníky územního řízení osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.

Dle § 89 odst. 3 účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek.

K problematice posuzování účastenství v územním řízení dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se stručně a přesvědčivě vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č. j. 2 As 3/2016-54 ze dne 25. 5. 2016, na který se ostatně odvolává též žalobkyně. Nejvyšší správní soud v něm uvedl následující:

V případě stěžovatele přichází v úvahu účastenství dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, které je založeno na možnosti přímého dotčení vlastnického práva k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich umístěných v důsledku vydaného územního rozhodnutí. Rozhodující je tedy posouzení, zda stěžovatel je vlastníkem sousedních pozemků a zda může být jeho vlastnické právo územním rozhodnutím přímo dotčeno, přičemž

je nutné zdůraznit, že ústavně konformním výkladem citovaného ustanovení je pouze výklad extenzivní (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 609/04).

První předpoklad je třeba vykládat v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, tak, že sousedním pozemkem není pouze pozemek mající společnou hranici s pozemkem, na kterém má být stavba realizována (tzv. mezující pozemek), nýbrž je sousedství třeba chápat širěji, neboť účinky stavby se neprojevují jen v hranicích stavebního pozemku. Sousední nemovitostí se rozumí i pozemek, který s plánovanou stavbou bezprostředně nesousedí, ba dokonce může být od stavby i značně vzdálen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2014, č. j. 6 As 57/2014 – 41).

Druhým předpokladem pro naplnění definice účastníka řízení je potence plánované stavby přímo se dotknout vlastnického práva či jiného práva stěžovatele k pozemku nebo stavbě. Vymezení okruhu účastníků územního řízení vyžaduje s ohledem na konkrétní okolnosti případu komplexní posouzení situace v území a zohlednění nejrůznějších vlivů, neboť v úvahu přichází u vlastníků sousedních staveb a pozemků dotčení nejrůznějšího druhu. K přímému dotčení může dojít zejména v důsledku imisí. Těmi se obecně rozumí „výkon vlastnického práva, kterým se s ohledem na konkrétní okolnosti neoprávněně zasahuje do cizího vlastnického práva nebo jiného práva nad míru přiměřenou poměrům“ a typicky spočívají v dotčení hlukem, prachem, pachem, kouřem, světlem či vodou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 – 25, publ. pod č. 2932/2013 Sb. NSS). Jakkoli Nejvyšší správní soud obecně uznává nutnost stanovit určitý limit pro vymezení okruhu účastníků řízení, vyloučení osob z okruhu možných účastníků řízení nelze ospravedlnit zásadou hospodárnosti či procesní ekonomie (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 67/2008 – 111, publ. pod č. 2029/2010 Sb. NSS).

Podmínkou účastenství přitom není, aby bylo vyhověno věcným námitkám, ale postačuje pouhá možnost dotčení práva. Teprve v rámci věcného posouzení mají stavební úřady zkoumat reálnost zásahu do práv účastníka. Účastenství ob stojí samo o sobě, bez toho, aby následně muselo vést k rozhodnutí pro účastníka příznivému. S postavením osoby jakožto účastníka řízení jsou totiž spojena významná procesní práva, především právo nahlížet do spisu, vyjadřovat se k věci, činit důkazní návrhy, být přítomen ústnímu jednání (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008 – 68, publ. pod č. 1787/2009 Sb. NSS). K účastenství v řízení zpravidla postačí pouze tvrzení skutečností dokládajících dotčení na vlastnickém či jiném právu, přičemž prokázání opaku je povinností správního orgánu (již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 12/2008 – 63). Z ústavního požadavku extenzivního výkladu § 85 stavebního zákona dovodila právní doktrína, že „zpravidla je třeba při posuzování otázky účastenství v územním řízení vycházet z toho, že územní řízení by mělo být do značné míry otevřené, posuzování účastenství v řízení by mělo být spíše extenzivní, tj. v pochybnostech je třeba s vlastníkem jakékoli nemovitosti, u níž přichází v úvahu konkrétní dotčení, zacházet jako s účastníkem podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. To platí tím spíše, pokud se vlastník takové nemovitosti sám přihlásí a domáhá se účastenství na základě konkrétních tvrzení o dotčení svých práv k nemovitosti“ (POTĚŠIL, L. a kol.: Stavební zákon. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014).

Uvedená citace rozsudku Nejvyššího správního soudu shrnuje rámec, v němž se přezkum účastenství žalobkyně musí pohybovat. Žalobkyni tedy tížilo břemeno tvrzení skutečností dokládajících byť jen pouhou možnost přímého dotčení jejího vlastnického práva. Správní orgány naproti tomu musely prokázat opak, pokud chtěli postavení účastníka řízení žalobkyni upřít.

Městský soud v Praze se nejprve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti, kterou žalobkyně namítala ve vztahu k sérii tvrzených pochybení žalovaného i stavebního úřadu, neboť byla-li by nepřezkoumatelnost shledána, mohlo by to bránit přezkumu přinejmenším některých dalších žalobních námitek.

V úvodu žaloby namítá žalobkyně neurčitost a nesrozumitelnost rozhodnutí z důvodu absence byť jen zmínky o pozemku parc. č. 669/23 k. ú. Libeň, a to navzdory skutečnosti, že právě stavba na něm se má žalobkyně přímo dotýkat. Soud dává žalobkyni za pravdu v tom, že uvedený pozemek není ani v prvostupňovém, ani v napadeném rozhodnutí uveden. Je tomu tak nicméně proto, že v době vydání prvostupňového rozhodnutí byl tento pozemek stále ještě součástí pozemku parc. č. 669/1 k. ú. Libeň, který je naopak v tomto rozhodnutí uveden hned na prvním místě. Oddělení pozemku parc. č. 669/23 bylo totiž vkladově ukončeno až dne 3. 11. 2014. Oddělený pozemek pak sice nezmiňuje ani žalovaný v napadeném rozhodnutí, dle názoru soudu to však ani není třeba. Plánovaná stavba je dostatečně identifikována přezkoumávaným prvostupňovým rozhodnutím, a z textu odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, že žalovaný posuzoval odvolací námitky žalobkyně k celé této stavbě, včetně částí stojících na nově odděleném pozemku parc. č. 669/23.

Žalobkyně dále namítala, že žalovaný ani stavební úřad neprovedly ohledně jejího účastenství žádné relevantní důkazy. K tomu je třeba poznamenat, že oba správní orgány zakládaly svůj závěr o neúčastenství žalobkyně především na přesvědčení, že žalobkyně neunesla své břemeno tvrzení, tedy že dostatečně konkrétně nenamítala žádné potenciální dotčení svého vlastnického práva. Teprve podpůrně stavební úřad i žalovaný vypořádávali námitky žalobkyně, a to především vyvozováním závěrů z nesporného skutkového stavu, příp. odkazy na stanoviska a vyjádření dotčených orgánů k žádosti o vydání rozhodnutí o umístění stavby. Této námitce tedy soud nepřisvědčil.

Odvolací námitka žalobkyně, že stavební úřad přiznal postavení účastníka řízení vlastníkům pozemků stejně vzdálených či vzdálenějších, než žalobkyně, byla navzdory tvrzení žalobkyně vypořádána zcela dostatečně. Žalobkyně totiž uvedenou námitku ve svém odvolání navázala na jí předcházející odvolací námitku, tedy že stavební úřad jako jediné hledisko pro přiznání účastenství uplatnil vzdálenost pozemku od plánované stavby. Nevypořádaná námitka pak spočívala na tvrzení, že hledisko vzdálenosti navíc nebylo uplatněno systematicky, neboť žalobkyni nebylo přiznáno postavení účastníka řízení, ačkoli vlastníkům pozemků stejně vzdálených ano. Žalovaný nicméně ve vztahu k námitce předchozí obsáhle vysvětlil, že vzdálenost od plánované stavby nebyla jediným uplatněným hlediskem ze strany stavebního úřadu, čímž se námitka nesystematického uplatnění tohoto (dle žalobkyně jediného) hlediska stala vskutku bezpředmětná.

Žalobkyni lze dát za pravdu v tom, že stavební úřad v prvostupňovém rozhodnutí připustil, že žalobkyně „by se nejvíce mohla dotýkat ‚sekce A‘“ plánované stavby. Z prvostupňového rozhodnutí a především z rozhodnutí žalovaného je však zřejmé, že tato formulace v žádném případě nemá být závěrem ohledně účastenství žalobkyně, nýbrž spíše zcela základním východiskem jeho posuzování, resp. rámcem, mimo nějž účastenství žalobkyně ani nepřicházelo v úvahu.

Soud nemohl přisvědčit ani žalobním námitkám nepřezkoumatelnosti z důvodu nevypořádání dalších odvolacích námitek, konkrétně námitky zvýšení imisí z provozu na pozemních komunikacích, námitky narušení výhledu, námitky imisí pohledy obyvatel plánované stavby či námitky, v níž žalobkyně poukazovala na naddimenzovanost plánované stavby co do počtu bytů okolních bytových domů. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé,

z jakého důvodu žalovaný uvedené námitky nepovažoval za důvodné. Podle něj u nich žalobkyně buď neunesla břemeno tvrzení (v případě narušení výhledu, imisí pohledy obyvatel plánované stavby či imisí v důsledku zvýšeného provozu), nebo žalovaný dle svého názoru prokázal opak (podpůrně zvýšení provozu a souvisejících imisí na pozemních komunikacích), nebo se nejednalo o námitky schopné naplnit kritérium potenciálního přímého dotčení práv žalobkyně (naddimenzovanost plánované stavby).

Na tomto místě považuje soud za vhodné předznamenat, že ačkoli byly výše uvedené námitky žalobkyně podraženy pod nadpis „Další příklady nepřezkoumatelnosti napadených rozhodnutí a zkreslení tvrzení žalobkyně“, z použité argumentace je zřejmé, že námitky směřující proti závěrům žalovaného o nedostatečné konkrétnosti námitek přímého dotčení vlastnického práva žalobkyně byly ve své podstatě námitkami nezákonnosti rozhodnutí spočívající v nesprávné interpretaci neurčitého právního pojmu „*osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno*“ ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Zřejmý je konkrétně rozpor mezi žalobkyní a žalovaným ohledně obsahu břemena tvrzení, které mělo tížit žalobkyni. Přezkum příslušných námitek z uvedeného hlediska proto soud učinil součástí přezkumu námitek nezákonnosti, který je proveden níže.

Soud se dále zabýval tvrzenými procesními pochybeními žalovaného, resp. stavebního úřadu.

Dle názoru žalobkyně mělo být v územním řízení vedeno ústní jednání spojené s ohledáním na místě. Jak ovšem soud předestřel již v rámci shrnutí žalobních námitek, zákonnost vedení územního řízení není předmětem přezkumu v tomto soudním řízení.

Žalobkyně byla dále přesvědčena, že před vydáním prvostupňového rozhodnutí měla být dle § 36 odst. 3 správního řádu poučena o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Uvedené ustanovení však danou povinnost stanoví pouze v případě rozhodnutí ve věci. Tím však usnesení o nepřiznání postavení účastníka v územním řízení není, namítaná absence poučení proto nepředstavuje procesní pochybení na straně stavebního úřadu.

Další vadu řízení spatřovala žalobkyně v neoprávněných průtazích v řízení o jejím odvolání proti územnímu rozhodnutí. I v souvislosti s touto námitkou je soud nucen připomenout, že zákonnost územního řízení samotného není předmětem přezkumu v tomto soudním řízení. Přesto však lze alespoň na okraj obecně poznamenat, že průtahy v řízení nemohou mít zpravidla dopad na zákonnost správního rozhodnutí.

Podstata sporu mezi žalobkyní a žalovaným spočívá, jak již bylo zmíněno výše, v interpretaci neurčitého právního pojmu „*osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno*“ ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Ačkoli se totiž žalovaný s některými žalobkyní tvrzenými hrozbami přímého dotčení jejího vlastnického práva věcně vypořádal, zároveň u všech těchto tvrzení konstatoval, že nejsou dostatečně konkrétní. Žalobkyně tedy dle žalovaného neunesla břemeno tvrzení, pokud jde o potenciální přímé dotčení jejího vlastnického práva v míře nepřiměřené místním poměrům. Žalobkyně naproti tomu namítla, že žalovaný uplatnil při výkladu uvedeného neurčitého pojmu natolik restriktivní výklad, že na ni fakticky přenesl důkazní břemeno ohledně možnosti dotčení jejích vlastnických práv, které má však tížit žalovaného.

Soud v tomto ohledu dává za pravdu žalobkyni. Z výše uvedené citace rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 3/2016-54 ze dne 25. 5. 2016 je zřejmé, že k tomu, aby měl určitý subjekt postavení účastníka územního řízení, postačí i jen tvrzení, že může být rozhodnutím přímo dotčen ve svém vlastnickém nebo jiném věcném právu, a to až do doby, než správní orgán prokáže opak (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 12/2008-63 ze dne 31. 10. 2008). Ústavní požadavek extenzivního výkladu účastenství v územním řízení je třeba vztáhnout nikoli pouze k pojmům „sousední stavba“ či „sousední pozemek“ (jako to žalovaný bezesporu učinil), nýbrž ke všem podmínkám účastenství. Soud se shoduje se žalobkyní v názoru, že žalovaný kladl na tvrzení žalobkyně požadavky, které tomuto extenzivnímu výkladu neodpovídaly.

Dle názoru soudu žalobkyně naopak břemeno tvrzení možnosti přímého dotčení na svém vlastnickém právu unesla, pokud šlo o narušení výhledu a osvětlení, ztrátu soukromí (resp. imise pohledy obyvatel plánované stavby) i zvýšení dopravy a s ní souvisejícími imisemi. Jakkoli totiž některá tvrzení žalobkyně nejsou formulována zcela jednoznačně, je třeba je vykládat vždy v kontextu celého podání.

Žalobkyně jasně uvedla, že je vlastníkem bytové jednotky v bytovém domě v těsné blízkosti plánované stavby, a tento bytový dům jednoznačně identifikovala. Žalobkyně dále rozsáhle argumentovala, že plánovaná stavba je naddimenzovaná a do předmětného území, v němž se nacházejí především činnosti vily, nezapadá z architektonického ani urbanistického hlediska. V této souvislosti, jakož i ve spojitosti s jejími dalšími tvrzeními a citacemi relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu, je třeba vykládat její tvrzení narušení výhledu. A to navzdory tomu, že žalobkyně toto přímé dotčení svých práv ve sdělení o účastenství ze dne 19. 8. 2014 zmiňuje pouze v rámci obecného výčtu v úvahu přicházejících imisí, a v odvolání ze dne 15. 10. 2014 s ním již pracuje pouze v rámci argumentů oponujících příslušným závěrům stavebního úřadu.

Uvedené platí též o tvrzení narušení soukromí žalobkyně, ovšem s tím rozdílem, že tomuto tvrzení žalobkyně již zcela srozumitelně věnovala celé doplnění svého odvolání. V něm uvedla, že součástí plánované stavby mají být vysoké terasy, a odkazem (byť nepřesným) na úryvek prvostupňového rozhodnutí implicitně upřesnila, že možnost dotčení svých práv spatřuje především v pohledech z teras „sekce A“ plánované stavby. Takové tvrzení je dle názoru soudu pro přiznání postavení účastníka v řízení dostatečné, a měl-li o něm žalovaný pochybnosti, bylo jeho povinností jej přesvědčivě vyvrátit, což ovšem neučinil. Není přijatelné, aby žalovaný v podstatě přenášel své důkazní břemeno na žalobkyni, která měla dle jeho názoru např. uvést, zda je možné, aby člověk pohledem na vzdálenost mezi terasou plánované stavby a její bytovou jednotkou získal natolik rozpoznatelný obraz, aby bylo možné hovořit o narušení soukromí v míře nepřiměřené místním poměrům.

Nutno podotknout, že žalovaný se navzdory výtce nedostatečné konkrétnosti přece jen zabýval podrobněji tvrzením přímého dotčení vlastnického práva žalobkyně v důsledku zvýšeného provozu na pozemních komunikacích a s ním souvisejících imisí. Soud se s argumentací obsaženou v napadeném rozhodnutí ztotožňuje. Ulice S. K. Neumanna, na níž se nachází bytový dům, jehož součástí je bytová jednotka žalobkyně, není jediným dopravním řešením pro příjezd nebo výjezd z plánované stavby, která má být vztyčena při ulicích Nad Rokoskou a Na Úbočí (z nichž ani jedna ulici S. K. Neumanna ani neprotíná). Případné zvýšení dopravy po přilehlých pozemních komunikacích bude odpovídat charakteru stavby – bytovému domu – a nebude se tedy vyjímat místním obvyklým poměrům. Nelze tedy očekávat, že existence plánované stavby významně změní intenzitu okolní dopravy a s ní

související hladinu hluku a smogu způsobem, který by se přímo dotýkal vlastnického práva žalobkyně v míře nepřiměřené místním poměrům.

V replice ze dne 24. 10. 2016 žalobkyně namítala, že jí bylo přiznáno postavení účastníka stavebního řízení navazujícího na předmětné územní řízení, čímž měl stavební úřad implicitně uznat, že žalobkyni mělo být přiznáno postavení účastníka též v územním řízení. Soud jí ovšem nemůže dát za pravdu. Okruh účastníků územního a stavebního řízení je totiž ve stavebním zákoně vymezen odlišně, proto i okruh účastníků těchto řízení se alespoň teoreticky může lišit. Zatímco v případě územního řízení stavební úřad posuzuje možnost přímého dotčení práv v důsledku umístění stavby, ve stavebním řízení je předmětem posouzení možnost přímého dotčení práv prováděním stavby. Přímé dotčení v právech je tedy u vlastníků sousedních pozemků a staveb vztaženo vždy k obsahu daného druhu rozhodnutí.

S ohledem na důvodnost podané žaloby na nesprávné posouzení otázky účastenství žalobkyně v územním řízení Městský soud v Praze na základě výše uvedeného odůvodnění shledal důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro jeho nezákonnost dle § 78 odst. 1. s. ř. s. Současně soud vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. - žalobce byl v řízení plně úspěšný, náleží mu tak proti žalovanému náhrada nákladů řízení. Náklady řízení žalobce spočívají předně v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč. Další náklady žalobce tvoří odměna zástupce žalobce. Odměna zástupce žalobce náleží za tři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále též „advokátní tarif“), tedy převzetí právního zastoupení ve věci, podání návrhu ve věci samé a podání repliky k vyjádření žalovaného. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3100 Kč (3 x 3100 Kč = 9300 Kč). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon (3 x 300 Kč = 900 Kč). Soud přitom odměnu zástupce žalobce zvýšil o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celkem tak soud žalobci přiznal na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč.

P o u č e n í : Proti rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. března 2017

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková